

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium sv. Moniky Prešov
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania v Gymnáziu sv. Moniky v Prešove zlepšením čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011W807
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub pre čitateľskú gramotnosť
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Anežka Richtariková
8. Školský polrok	polrok február 2021/ jún 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://www.gymonika.sk/projekty/gramotnost

10.

Úvod: Práca Pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti bola zameraná na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Členovia pedagogického klubu čítali, analyzovali, interpretovali a hodnotili vybrané literárne diela (prevažne povinné diela zo ŠVP). Diskutovali o obsahu a forme týchto diel, svoje poznatky zaznamenávali a tvorili banku testových úloh s kľúčom správnych odpovedí, ktoré si navzájom vyhodnocovali. Počas práce s textom si jednotliví členovia vytvárali rozličné stratégie a vymieňali si skúsenosti. Vytvorenú banku testových úloh môžu členovia klubu využiť vo vyučovacom procese, predovšetkým pri príprave študentov na EČ MS.

Počas práce pedagogického klubu členovia zohľadňovali východiskový dokument Štátny vzdelávací program. Tento dokument obsahuje prednostne:

1. súbor vzdelávacích cieľov (integrovaných do kľúčových kompetencií)

2. obsahový vzdelávací štandard;

3. výkonový vzdelávací štandard.

V rámci cieľov literárnej výchovy sa klub čitateľskej gramotnosti snažil rozvíjať:

1. poznávacie kompetencie (spôsobilosť používať kognitívne operácie, učiť sa sám aj v skupine, spôsobilosť kritického myslenia, formulovať a riešiť problémy, schopnosť tvorivého myslenia),
2. komunikačné kompetencie (spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie, zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie, formulovať svoj názor a argumentovať, verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city),
3. interpersonálne kompetencie (spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty, schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín, spôsobilosť kooperácie a schopnosť empatie),
4. intrapersonálne kompetencie (vytvárať a reflektovať vlastnú identitu, vytvárať vlastný hodnotový systém, schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života).

Obsahový vzdelávací štandard tvorí prvý dokument štátneho vzdelávacieho programu. Obsahuje tabuľku štandardizovaných činností, tabuľku s literárnymi pojmami a zoznam autorov a ich diel.

Výkonový štandard predstavuje najnovší pedagogický dokument. V Štátnom vzdelávacom programe, resp. v učebných osnovách je zaradený vždy za príslušným tematickým celkom a viaže sa na štandardizované pojmy a činnosti. Je zostavený z definícií výkonov vytvorených voľne parafrázovanými textami Bloomovej taxonómie kognitívnych operácií a definícií praktických zručností. V texte opisu výkonu je zdôraznené sloveso pomenúvajúce podstatnú poznávaciu operáciu alebo praktickú činnosť. To však neznamená, že výkon je jednoznačne určený iba týmto slovesom.

V rámci poznávacích kompetencií členovia pedagogického klubu rozvíjajú predovšetkým metakogníciu.

Metakognícia je poznávanie, ako vlastne poznávame, alebo myslenie o myslení. Metaučenie znamená učenie o učení, učiť sa učiť. (I. Turek, 2008, str. 112) Je to spôsobilosť človeka plánovať, monitorovať, vyhodnocovať postupy, ktoré sám používa, keď sa učí a poznáva. Jeden z najuznávanejších expertov v oblasti inteligencie človeka R. J. Sternberg (1984) považuje metakogníciu za jednu zo zložiek inteligencie. Vzťahuje sa na poznatky, ktoré človek získava o svojich vlastných poznávacích procesoch alebo o poznávacích procesoch iných ľudí.

Členovia pedagogického klubu používali stratégie učenia vhodné pre rozvoj schopnosti učiť sa podľa Huitta (1977):

1. Členovia klubu monitorovali a komentovali svoje vlastné učenie a myslenie.
2. Naučili sa rôzne stratégie učenia a používali tieto stratégie pri učení.
3. Predikovali (vopred vyslovili, čo očakávajú) a svoje predikcie (predpovede) konfrontovali po preštudovaní príslušného obsahu.
4. Nové poznatky dali do súvislosti s tým, čo doteraz vedeli, určovali, ktoré ich aktuálne vedomosti a zručnosti sú relevantné v súvislosti s novými poznatkami.
5. Kládli otázky (k textom, k spôsobom a postupom učenia).
6. Identifikovali situácie pri učení, kedy majú požiadať o pomoc pri učení (vyžaduje si to sebamonitorovanie, pokusy riešiť úlohy samostatne).
7. Pomáhali si pri aplikácii – transfere učiva, najmä nešpecifickom transfere, pri riešení problémových úloh.

Metakognitívne poznatky, inak povedané poznatky o metakognícii, možno rozčleniť na tri kategórie (D. Heldová, N. Kašiarová, A. Tomengová a kol., 2011):

1. poznatky o osobnostných odlišnostiach – poznanie seba,
2. poznatky o odlišnostiach učebných úloh – poznanie úloh,
3. poznatky o strategických odlišnostiach – poznanie stratégií.

Metakognitívne poznatky sú základným predpokladom pre reflektívne a strategické učenie sa.

Výsledkom rozvoja schopnosti učiť sa je autoregulácia učenia – taká úroveň učenia, keď sa človek stáva aktívnym aktérom svojho vlastného procesu učenia tak zo strany činnostnej a motivačnej, ako aj metakognitívnej.

Cieľom práce pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti bolo dosiahnuť, aby sa členovia rozvíjali ako strategicky zameraní učitelia, ktorí chcú prevziať zodpovednosť za riadenie svojho učenia, sú schopní optimalizovať svoje učenie v škole, mimo školy i po skončení školy. Sú úspešní v celoživotnom učení.

Metakognícia v čítaní znamená schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom, pri čítaní textu so zreteľom na dosiahnutie stanoveného cieľa.

Metakognícia sa uplatňuje v troch fázach:

1. pred čítaním/učením sa,
2. v priebehu čítania/učenia sa,
3. po čítaní/učení sa.

Modelovanie je najlepšia stratégia na nácvik hlbšieho porozumenia textu. Najprv treba ukázať na modeli postup a potom nechať danú stratégiu aplikovať členom klubu na inom texte. Základom nasledujúceho modelu je: myslieť nahlas.

Existuje niekoľko možností realizácie stratégie „Myslieť nahlas“:

- jeden člen klubu číta nahlas text po častiach a prezentuje ostatným členom spôsob svojho rozmyšľania nad textom, identifikuje zložité výrazy, slovné spojenia, vysvetľuje, ako porozumieť ich zmyslu z prečítaného, predpovedá, čo asi bude nasledovať;
- počas aktivity píše na tabuľu poznámky, alebo graficky spracováva text, vypisuje kľúčové slová;
- na záver aktivity zhodnotí na základe poznámok ako porozumel čítanému, ako si bude pamätať, čo čítal, či táto stratégia bola vyhovujúca pre jeho osobný štýl, či použije nabudúce niečo iné.

Ďalšie varianty:

- členovia klubu po častiach čítajú text nahlas a niektorý člen klubu po každej prečítanej časti nahlas formuluje svoje myšlienky o čítanom, kladie otázky, ostatní sa zapájajú;
- členovia klubu postupne čítajú text a rozmyšľajú nahlas nad prečítaným, navzájom si pomáhajú, korigujú sa, dávajú si otázky na podporu rozmyšľania;
- členovia klubu použijú samostatne stratégiu a vyhodnotia ju.

Čítaním, interpretovaním a analyzovaním vybraných literárnych diel členovia pedagogického klubu vytvárali rozličné stratégie práce s literárnym textom, ktoré navzájom zdieľali a kriticky vyhodnocovali. Završením procesu práce s textom bola tvorba banky testových úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti, ktorá zefektívni proces učenia a prípravy žiaka na EČMS. Implementáciou výstupov Pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti do vyučovacieho procesu predpokladajú členovia klubu zlepšenie študijných výsledkov žiakov, rozvoj ich jazykovo-komunikačných zručností, kritického myslenia, metakognície a komplexného procesu učenia pre život.

Stručná anotácia:

analyzovať povinné literárne diela v ŠVP – J. Botto: Smrť Jánošíkova, I. Krasko (výber z poézie), J. Smrek (výber z poézie), R. Dilong (výber z poézie), M. Válek (výber z poézie), M. Rúfus (výber z poézie). M. Lasica – J. Satinský: Soirée, J. Palárik: Dobrodružstvo pri obžinkoch, J. G. Tajovský: Statky-zmätky, I. Bukovčan: Kým kohút nezaspieva, Molière: Lakomec, Sofokles: Antigona, W. Shakespeare: Hamlet.

Čítať textové ukážky z Bottovej Smrti Jánošíkovej, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Porovnaním diela Smrť Jánošíkova od Bottu s historickým románom Jánošík od M. Solčanskej poukázať na odpatetizovanie idealizovanej titanickej romantickej postavy. Vyhľadávať umelecké prostriedky v textoch J. Bottu.. Interpretácia ukážok z diela J. Bottu, verbalizácia posolstva a myšlienková analýza diela Smrť Jánošíkova. Identifikácia symbolov. Využitie sylabického veršového systému.. Súčasná interpretácia diela Smrť Jánošíkova na Baštrngu.Tvorba banky testových úloh na čitateľskú gramotnosť.

Čítať textové ukážky zo Soirée od M. Lasicu a J. Satinského, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať kompozíciu diela. Charakterizovať využitie humoru a komiky, intelektuálneho humoru, absurdity, gagov, prvkov grotesky. Využitie palimpsestu - odkazov na iné lit. diela, prvkov postmodernity. Analyzovať jazykové prostriedky a lexiku. Verbalizovať posolstvo pre dnešnú dobu Vyhľadávať umelecké prostriedky Tvorba banky testových úloh na čitateľskú gramotnosť.

Čítať textové ukážky z Palárikovho diela Zmierenie alebo dobrodružstvo pri obžinkoch, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať kompozíciu dramatického diela. Charakterizovať využitie humoru a situačnej komiky pri stvárnení postáv. Analyzovať typizáciu a nepriamu charakteristiku postáv cez jazyk. Analýza lexiky. Porovnať romantické a realistické prvky v diele. Téma odnárodnenia šľachty a myšlienky národného obrodzenia prostredníctvom učiteľa a Miluše. Verbalizovať posolstvo pre dnešnú dobu Vyhľadávať umelecké prostriedky Tvorba banky testových úloh na čitateľskú gramotnosť.

Čítať textové ukážky z Tajovského diela Statky - zmätky , rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať kompozíciu dramatického diela, aplikovať fázy vnútornej kompozície

dramatického diela na dielo Statky – zmätky. Vyhľadať v diele Statky – zmätky znaky 2. vlny realizmu. Charakterizovať využitie humoru a komiky. Interpretovať zobrazenie dedinského prostredia, typizácie postáv, nepriamej charakteristiky cez jazyk a konanie postáv, využitie témy majetku. Analyzovať postavenie ženy v období realizmu. Analyzovať jazykové prostriedky a lexiku dramatického diela. Verbalizovať posolstvo pre dnešnú dobu Vyhľadávať umelecké prostriedky Tvorba banky testových úloh na čitateľskú gramotnosť.

Čítať textové ukážky z Bukovčanovho diela Kým kohút nezaspieva, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať kompozíciu dramatického diela, aplikovať fázy vnútornej kompozície dramatického diela na dielo Kým kohút nezaspieva. Vyhľadať v diele Kým kohút nezaspieva prvky existencializmu – hraničnú situáciu, v ktorej sa existencia ukáže, aká je. Analýza ľudských charakterov, využitie nepriamej charakteristiky postáv cez jazyk a konanie postáv, využitie témy vojny. Analyzovať jazykové prostriedky a lexiku dramatického diela. Identifikovať biblické motívy a symboliku. Verbalizovať posolstvo pre dnešnú dobu Vyhľadávať umelecké prostriedky. Tvorba banky testových úloh na čitateľskú gramotnosť.

Čítať textové ukážky z Molierovho Lakomca, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať kompozíciu dramatického diela, aplikovať fázy vnútornej kompozície dramatického diela na dielo Lakomec. Analýza ľudských charakterov, využitie nepriamej charakteristiky postáv cez jazyk a konanie postáv, využitie témy majetku. Porovnanie typizácie postavy v realizme a klasicizme. Jazykové prostriedky a lexika dramatického diela. Komika a situačný humor v komédii Lakomec. Expresivita a využitie expresívnych slov v slávnom Harpagonovom mológu. Verbalizovať posolstvo pre dnešnú dobu Vyhľadávať umelecké prostriedky. Tvorba banky testových úloh na čitateľskú gramotnosť.

Čítať textové ukážky zo Sofoklovej Antigony, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať kompozíciu dramatického diela, aplikovať fázy vnútornej kompozície dramatického diela na dielo Antigona. Analyzovať znaky antickej tragédie – fatalita, katarzia, typizácia postáv (čierno-biele postavy), pri prestúpení božských zákonov prichádza trest, otázka smrti a dodržania pohrebných rituálov, otázka posmrtného života... Analýza ľudských charakterov, využitie nepriamej charakteristiky postáv cez jazyk a konanie postáv, využitie témy morálky. Varovanie vešťa. Riešenie generačného konfliktu medzi otcom a

synom, a panovníkom – ako autoritou a ľudom. Revolta a rešpektovanie autority; riešenie otázky. v čom spočíva autorita? Porovnanie antickej tragédie s renesančnou. Jazykové prostriedky a lexika dramatického diela. Verbalizovať posolstvo pre dnešnú dobu Vyhľadávať umelecké prostriedky. Tvorba banky testových úloh na čitateľskú gramotnosť. Čítať textové ukážky z Hamleta od Shakespearea, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať kompozíciu dramatického diela, aplikovať fázy vnútornej kompozície dramatického diela na dielo Hamlet. Porovnať znaky antickej tragédie s renesančnou. Riešenie otázky smrti a hľadanie zmyslu života. Interpretácia iracionálneho prvku: zjavenie ducha Hamletovho otca. Analýza slávneho hamletovského monológu. Analýza ľudských charakterov, využitie nepriamej charakteristiky postáv cez jazyk a konanie postáv, využitie témy morálky. Divadlo v divadle. Riešenie konfliktu Hamleta vo vzťahu k ženským postavám (matka a Ofélia). Význam katarzie v tragédii Hamlet. Analýza frazeologizmu: Niečo je zhnité v štáte Dánskom a jeho aplikácia na dnešnú dobu. Jazykové prostriedky a lexika dramatického diela. Verbalizovať posolstvo pre súčasnú spoločnosť. Vyhľadávať umelecké prostriedky. Tvorba banky testových úloh na čitateľskú gramotnosť

Kľúčové slová:

čitateľská gramotnosť, metakognícia, text, test, bloomova taxonómia kognitívnych cieľov, cieľové požiadavky na maturitnú skúšku, kľúčové kompetencie, komunikačné spôsobilosti, učebné kompetencie, kritické a tvorivé myslenie, stratégie pri práci s textom, analýza a interpretácia literárneho diela, štátny vzdelávací štandard.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu:

Písomný výstup vychádza z popisu činností, ktoré klub vykonával počas realizácie projektu. Jednotliví členovia Pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti spoločne čítali, interpretovali, analyzovali a diskutovali o vybraných literárnych dielach (prevažne povinných dielach zo ŠVP).

Teoretické východiská o funkčnej gramotnosti boli aplikované do metodiky medzinárodného výskumu PISA, ktorého autori funkčnú gramotnosť definujú ako *životnú kompetenciu*,

schopnosť používať tlačený a písaný text na splnenie širokých potrieb človeka doma, pri voľnočasových aktivitách, v zamestnaní a pod., je to aj nástroj na rozširovanie vedomostí a rozvoj potenciálu osobnosti. V užšom slova zmysle je definovaná ako schopnosť spracovať informácie v texte a takto získané informácie použiť na riešenie praktického problému (Koršňáková, Heldová, 2006). V takomto ponímaní ide o nadpredmetovú zručnosť, ktorá sa má primárne rozvíjať na vyučovaní materinského jazyka a primerane aj vo výchovno – vzdelávacom procese v rámci každého predmetu kognitívneho zamerania počas školskej dochádzky. Predmetom výskumu PISA 2003 bolo zvládnutie činností, ktoré sú potrebné na to, aby došlo k úplnému porozumeniu textu (Koršňáková, Heldová, 2006):

Získavanie informácií je založené na samotnom texte a presnej informácii v ňom. V každodennom živote musíme často používať určité informácie, napr. telefónne číslo alebo čas odchodu vlaku. V takýchto situáciách sa snažíme získať izolované časti informácií. Aby sme tak mohli urobiť, musíme preskúmať, hľadať, umiestniť a vybrať príslušné informácie z väčšieho zdroja informácií. Tento proces sa najčastejšie realizuje na úrovni jednej vety, hoci v niektorých prípadoch môžu byť požadované informácie obsiahnuté v dvoch alebo viacerých vetách, resp. v rozličných odsekoch a pod. Úlohy na získavanie informácií môžu mať rôznu stupeň obtiažnosti, napr. od žiaka sa požaduje, aby z textu či z tabuľky vybral presnú informáciu, akou je napr. určenie času alebo miesta. Náročnejšia forma tohto typu úlohy môže byť vyhľadanie informácie, ktorá je v texte vyjadrená synonymne.

Utváranie širšieho porozumenia je schopnosť pouvažovať nad textom vcelku, resp. zo širšej perspektívy. Žiaci môžu demonštrovať počiatočné porozumenie tým, že odhalia hlavný námet, všeobecný zámer alebo využitie textu, vyberú alebo vytvoria názov pre text, vysvetlia poradie jednoduchých inštrukcií alebo identifikujú hlavné údaje grafu, tabuľky. Iné úlohy požadujú od čitateľa, aby opísal hlavnú postavu, pozadie príbehu, identifikoval tému alebo správu v literárnom texte alebo vysvetlil účel využitia mapy, diagramu a pod. Ďalšie úlohy môžu požadovať od čitateľa, aby sa zameral na viac ako jeden odkaz v texte – napríklad, ak čitateľ musí odhaliť tému z opakovania určitej kategórie informácií. Na to, aby žiak označil hlavnú myšlienku, musí si vytvoriť hierarchiu myšlienok a vybrať tú najvšeobecnejšiu a zastrešujúcu myšlienku. Takáto úloha odhalí, či vie respondent rozlíšiť kľúčové myšlienky od menších detailov alebo či vie rozoznať zhrnutie hlavnej témy vo vete alebo v nadpise.

Rozvinutie interpretácie vyžaduje od čitateľov, aby rozšírili svoje počiatočné dojmy a aby tak špecifickejšie a komplexnejšie porozumeli prečítanému textu. Úlohy v tejto kategórii si

vyžadujú logické porozumenie, aby si mohli čitatelia zostaviť organizáciu informácií v texte. Úlohy obsahujú porovnávanie informácií, vyvodzovanie záverov a hľadanie a uvádzanie podporných dôkazov, požadujú od čitateľa, aby vyvodil závery o autorovom zámere a aby našiel dôkaz na vyvodenie záveru.

Uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie vyžaduje od čitateľa, aby spojil informácie z textu s vedomosťami z iných zdrojov. Čitatelia musia tiež hodnotiť nároky textu voči ich vlastným poznatkom o svete, vyjadriť a obhájiť svoje vlastné stanovisko. Od čitateľov sa vyžaduje, aby uviedli dôkaz z textu a porovnali ho s inými zdrojmi informácií, aby využili pri tom všeobecné a špecifické poznatky, ako aj schopnosť myslieť abstraktne. Úlohy v tejto kategórii sú zamerané na nachádzanie dôkazov, argumentov mimo textu, hodnotenie významu určitých častí informácie alebo dôkazu a taktiež porovnanie morálnych a etických pravidiel. Od čitateľa sa môže žiadať, aby určil alternatívne časti informácie, ktoré by mohli potvrdiť argumenty autora alebo aby zhodnotil, či sú dôkazy, informácie v texte dostatočné. Širšie vedomosti, s ktorými môžu byť spojené informácie v texte, môžu byť vlastné vedomosti čitateľa, vedomosti z iných textov uvedených v hodnotení alebo z myšlienok uvedených v otázke.

Uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie vyžadujú od čitateľa nadhľad nad textom, ďalej aby uvažoval o ňom objektívne a hodnotil jeho kvalitu a primeranosť. V týchto úlohách hrajú významnú úlohu vedomosti o štruktúre textu, žánroch. Žiak hodnotí to, ako sa autorovi podarilo vystihnúť určitú charakteristiku alebo presvedčiť čitateľa, určiť primeranosť určitého textu pre špecifické účely, nakoľko autor využil určité textové charakteristiky na to, aby daný cieľ splnil. Od čitateľa sa môže žiadať, aby opísal alebo komentoval autorov štýl a aby odhalil autorov zámer a stanovisko.

(In: Nadežda Kašiarová, 2010, str. 5 - 6)

Jednotliví členovia pedagogického klubu čítali, interpretovali a analyzovali ukážky z povinných literárnych diel zo ŠVP. Počas práce s textovými ukážkami monitorovali a komentovali svoje vlastné učenie a myslenie, napr. jeden kolega pozoroval a kontroloval postup učenia sa druhého kolegu a opačne. V priebehu práce s literárnym textom si teda jednotliví členovia vytvárali rozličné stratégie učenia. Dôležitým krokom pri vytváraní stratégií bolo kladenie otázok a vzájomná konfrontácia i argumentácia pri ich zodpovedaní. Najnáročnejšie sa javilo aplikovanie otázok, ktoré sa vynárali v diskusii o literárnom diele,

na súčasný život a spoločnosť, ich aktualizácia a využitie v dnešnom svete.

Metakogníciu uplatňovali členovia pedagogického klubu v troch fázach:

1. pred čítaním/učením sa,
2. v priebehu čítania/učenia sa,
3. po čítaní/učení sa.

Základom realizácie tejto stratégie bolo: „*Myslieť nahlas*“ – jeden člen pedagogického klubu čítal nahlas text po častiach a prezentoval ostatným členom spôsob svojho rozmyšľania nad textom, identifikoval zložité výrazy, slovné spojenia, vysvetľoval, ako porozumieť ich zmyslu z prečítaného, predpovedal, čo asi bude nasledovať;

- počas aktivity písal na tabuľu poznámky, alebo graficky spracovával text, vypisoval kľúčové slová;

- na záver aktivity zhodnotil na základe poznámok ako porozumel čítanému, ako si bude pamätať, čo čítal, či táto stratégia bola vyhovujúca pre jeho osobný štýl, či použije nabudúce niečo iné.

Počas práce s textom prechádzali členovia klubu od najjednoduchších poznávacích zručností po najzložitejšie – od získavania informácií, cez utváranie širšieho porozumenia, rozvinutia interpretácie, po uvažovanie o obsahu a forme diela až hodnotenie.

Metakognitívne procesy pred čítaním textu spočívali v plánovaní, počas ktorého si členovia klubu uvedomovali niektoré vlastnosti textu – jeho rozsah, obťažnosť, tému, zaujímavosť, žáner, štruktúru, súvislosť s inými textami a pod. Charakterizovali obsah textu podľa nadpisu, titulkov a aktivizovali niektoré vedomosti, ktoré majú o téme. Podľa rozsahu si určili, koľko času vyčlenia na čítanie, stanovili si cieľ čítania pomocou otázok: „*Načo text budeme čítať?*“

Metakognitívne procesy v priebehu čítania textu členovia klubu realizovali štyrmi základnými postupmi v rôznych modifikáciách: objasňovaním nejasných častí textu, kladením otázok, tvorbou súhrnov – formulovaním hlavných myšlienok, zovšeobecnením, predpovedaním obsahu ďalšieho úseku textu (prognózovanie).

Metakognitívne procesy po prečítaní textu slúžili členom klubu na reflexiu prečítaného a zhodnotenie úspešnosti porozumenia. Činnosti po prečítaní textu pomohli zvýšiť

porozumenie, odstrániť nepresné miesta, zlepšiť zapamätanie a poukázať na praktické uplatnenie informácií z textu. Členovia klubu mohli vyjadriť svoj názor na obsah textu, zhodnotiť ho, zodpovedať na otázky: *Dosiahli sme cieľ? Čo sme sa naučili?*

Členovia pedagogického klubu využívali pri práci teoretické východiská:

HELDOVÁ, D., KAŠIAROVÁ, N. , TOMENGOVÁ, A. a kol. 2011. *Metakognitívne stratégie rozvíjajúce procesy učenia sa žiakov*. Bratislava : MPC, 2011

HINCOVÁ, K., HÚSKOVÁ, A. 2011. *Metodika výučby slovenského jazyka a literatúry v rámci nových pedagogických dokumentov*. Bratislava : MPC, 2011

HINCOVÁ, K., HÚSKOVÁ, A. 2012. *Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra*. Bratislava : MPC, 2012

HÚSKOVÁ, A. 2012. *Aktívne využívanie čítania s porozumením vo vyučovacom procese v základnej a strednej škole*. Bratislava : MPC, 2012

KAŠIAROVÁ, N. 2010. *Rozvoj čitateľskej gramotnosti na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry*. Bratislava : MPC, 2010

KAŠIAROVÁ, N. 2011. *Čitateľská gramotnosť na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry*. Bratislava : MPC, 2011

LAPITKA, M. a kol. 2009. *Didaktické zásady novej koncepcie vyučovania literatúry a štruktúry učebníc na strednej škole*. Bratislava : MPC, 2009

TUREK, I. 2008. *Didaktika*. Bratislava : Iure Edition, 2008, ISBN 978-80-8078-198-9

V ďalšej časti práce klubu sa jednotliví členovia oboznámili s teóriou tvorby testových úloh. Využili niekoľko zdrojov:

LAPITKA, M.: *Tvorba a použitie didaktických testov*. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 1996 (2.vyd), ISBN 80-85756-28-5,

ROSA, V.:*Metodika tvorby didaktických testov*. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2007, ISBN 978-80-89225-32-3,

TUREK, I.: *Kapitoly z didaktiky. Didaktické testy*. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 1995, ISBN 80-85 185-96-2,

HINCOVÁ, K., HÚSKOVÁ, A.: *Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra*, Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 2012, ISBN 978-80-8052-405-0.

Na základe teoretických poznatkov vytvorili členovia pedagogického klubu banku úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Výsledkom činností bola banka testových úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti, ktorá prispeje k efektívnejšiemu výchovno-vzdelávaciemu procesu a rozvoju kľúčových kompetencií žiakov.

Jadro:

Popis témy/problém

Členovia pedagogického klubu interpretovali a analyzovali ukážky literárnych diel (prevažne povinných diel zo ŠVP): J. Botto: *Smrť Jánošíkova*, I. Krasko (výber z poézie), J. Smrek (výber z poézie), R. Dilong (výber z poézie), M. Válek (výber z poézie), M. Rúfus (výber z poézie). M. Lasica – J. Satinský: *Soirée*, J. Palárik: *Dobrodružstvo pri obžinkoch*, J. G. Tajovský: *Statky-zmätky*, I. Bukovčan: *Kým kohút nezaspieva*, Molière: *Lakomec*, Sofokles: *Antigona*, W. Shakespeare: *Hamlet*.

Diskutovali o ukázkach analyzovaných literárnych diel, vymieňali si čitateľské skúsenosti a vytvárali stratégie práce s textom, ktoré budú môcť využívať na zefektívnenie vyučovacieho procesu. Vytvárali banku úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti, úlohy vyhodnocovali a analyzovali; snažili sa tvoriť úlohy aj na vyššie úrovne myslenia, nie iba vyhľadávanie z textu, resp. zapamätávanie, ale aj analytické či aplikačné úlohy.

Členovia pedagogického klubu si čítali vybrané ukážky z diela *Smrť Jánošíkova* od J. Bottu, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom

a poznámky zaznamenávali na tabuľu. Prostredníctvom dataprojektoru zobrazovali niektoré dokumenty – ŠVP, štandardy, Bloomovu taxonómiu, teóriu tvorby testových úloh a pod.

Vyhľadávali umelecké prostriedky, analyzovali posolstvo diela a dobový kontext. Analyzovali symboly, uskutočňovali myšlienkovú analýzu diela. Skúmali formu diela, identifikovali znaky sylabického veršového systému v jednotlivých ukážkach.

Porovnávali diela Smrť Jánošíkova od Bottu s historickým románom Jánošík od M. Solčanskej, pričom sa snažili poukázať na odpatetizovanie idealizovanej titanickej romantickej postavy.

Členovia klubu interpretovali a hodnotili súčasnú interpretáciu diela Smrť Jánošíkova prostredníctvom M. Kubovčíka na Baštrngu, diskutovali o motivácii žiakov prostredníctvom moderného spracovania starších umeleckých textov, napr. Smrť Jánošíkova od J. Bottu.

Tvorili banku testových úloh na čitateľskú gramotnosť, úlohy si vzájomne komentovali a hodnotili, na základe komentárov ich modifikovali i dopĺňali. Vyhodnocovali si aj odpovedové hárky, distraktory – ich formu, štylizáciu, obsah.

Členovia pedagogického klubu si čítali a prehrávali vybrané ukážky z diela Soirée od M. Lasicu a J. Satinského, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu. Prostredníctvom dataprojektoru zobrazovali niektoré dokumenty – ŠVP, štandardy, Bloomovu taxonómiu, teóriu tvorby testových úloh a pod. Vyhľadávali umelecké prostriedky, analyzovali posolstvo diela a dobový kontext. Analyzovali symboly, výrazové prostriedky humoristickej dvojice – Lasica, Satinský, uskutočňovali myšlienkovú analýzu diela. Charakterizovali kompozíciu diela, prvky komiky a grotesky, gagy, využitie absurdity, politické narážky na socialistickú spoločnosť, intelektuálny humor. Analyzovali prvky postmoderny – palimpsest (odkazy na iné literárne diela). Tvorili banku testových úloh na čitateľskú gramotnosť, úlohy si vzájomne komentovali a hodnotili.

Členovia pedagogického klubu si čítali a prehrávali vybrané ukážky z diela J. Palárika: Zmierenie alebo dobrodružstvo pri obžinkoch, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu. Prostredníctvom dataprojektoru zobrazovali niektoré dokumenty – ŠVP, štandardy, Bloomovu taxonómiu, teóriu tvorby testových úloh a pod. Vyhľadávali umelecké prostriedky, analyzovali posolstvo diela a dobový kontext. Analyzovali symboly, výrazové prostriedky, uskutočňovali myšlienkovú analýzu diela. Charakterizovali kompozíciu dramatického diela, prvky komiky a situačný humor. Analyzovali romantické a realistické

prvky, spôsob zobrazenia postáv – typizáciu a idealizáciu. Tvorili banku testových úloh na čitateľskú gramotnosť, úlohy si vzájomne komentovali a hodnotili.

Členovia pedagogického klubu si čítali a prehrávali vybrané ukážky z diela J. G. Tajovského: Statky - zmätky, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu. Prostredníctvom dataprojektoru zobrazovali niektoré dokumenty – ŠVP, štandardy, Bloomovu taxonómiu, teóriu tvorby testových úloh a pod. Vyhľadávali umelecké prostriedky, analyzovali posolstvo diela a dobový kontext. Analyzovali symboly, výrazové prostriedky, uskutočňovali myšlienkovú analýzu diela. Charakterizovali kompozíciu dramatického diela, prvky komiky a situačný humor. Analyzovali realistické prvky, dedinské prostredie, spôsob zobrazenia postáv – typizáciu a nepriamu charakteristiku cez jazyk a konanie postáv, postavenie ženy v rodine a spoločnosti v období realizmu. Tvorili banku testových úloh na čitateľskú gramotnosť, úlohy si vzájomne komentovali a hodnotili.

Členovia pedagogického klubu si čítali a prehrávali vybrané ukážky z diela I. Bukovčana: Kým kohút nezaspieva, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu. Prostredníctvom dataprojektoru zobrazovali niektoré dokumenty – ŠVP, štandardy, Bloomovu taxonómiu, teóriu tvorby testových úloh a pod. Vyhľadávali umelecké prostriedky, analyzovali posolstvo diela a dobový kontext – spracovanie témy vojny. Analyzovali výrazové prostriedky, uskutočňovali myšlienkovú analýzu diela. Charakterizovali kompozíciu dramatického diela,. Analyzovali prvky existencializmu, hraničnú situáciu, v ktorej sa existencia ukáže, aká je, spôsob zobrazenia charakterov postáv – typizáciu a nepriamu charakteristiku cez jazyk a konanie postáv, biblické motívy a symboly. Tvorili banku testových úloh na čitateľskú gramotnosť, úlohy si vzájomne komentovali a hodnotili.

Členovia pedagogického klubu si čítali a prehrávali vybrané ukážky z diela J. B. Moliera: Lakomec, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu. Prostredníctvom dataprojektoru zobrazovali niektoré dokumenty – ŠVP, štandardy, Bloomovu taxonómiu, teóriu tvorby testových úloh a pod. Vyhľadávali umelecké prostriedky, analyzovali posolstvo diela a dobový kontext – spracovanie témy majetku. Analyzovali výrazové prostriedky, uskutočňovali myšlienkovú analýzu diela. Charakterizovali kompozíciu dramatického diela. Analyzovali prvky situačného humoru a komiky, spôsob zobrazenia charakterov postáv – typizáciu a nepriamu charakteristiku cez jazyk a konanie postáv, porovnávali typizáciu v

klasicizme a realizme.; vyhľadávali expresivitu a využitie expresívnych slov v slávnom Harpagonovom mológu; diskutovali o aktuálnosti spracovania témy lakomstva v dnešnej dobe a o posolstve diela pre súčasnú konzumnú a materialistickú spoločnosť. Tvorili banku testových úloh na čitateľskú gramotnosť, úlohy si vzájomne komentovali a hodnotili.

Členovia pedagogického klubu si čítali a prehrávali vybrané ukážky z tragédie Antigona od Sofokla, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu. Prostredníctvom dataprojektoru zobrazovali niektoré dokumenty – ŠVP, štandardy, Bloomovu taxonómiu, teóriu tvorby testových úloh a pod. Jednotliví členovia pedagogického klubu vyhľadávali umelecké prostriedky, analyzovali posolstvo diela a dobový kontext – spracovanie témy morálky, autority a moci; kompozíciu dramatického diela, aplikovali fázy vnútornej kompozície dramatického diela na dielo Antigona. Analyzovali znaky antickej tragédie – fatalita, katarzia, typizácia postáv (čierno-biele postavy), pri prestúpení božských zákonov prichádza trest, otázku smrti a dodržania pohrebných rituálov, otázku posmrtného života... Analyzovali ľudské charaktery, využitie nepriamej charakteristiky postáv cez jazyk a konanie postáv, využitie témy morálky, varovanie veštca, riešenie generačného konfliktu medzi otcom a synom, a panovníkom – ako autoritou a ľuďom. Porovnávali antickú tragédiu s renesančnou. Verbalizovali posolstvo pre dnešnú dobu. Tvorili banku testových úloh na čitateľskú gramotnosť, úlohy si vzájomne komentovali a hodnotili.

Členovia pedagogického klubu si čítali a prehrávali vybrané ukážky z tragédie Hamlet od W. Shakespearea, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu. Prostredníctvom dataprojektoru zobrazovali niektoré dokumenty – ŠVP, štandardy, Bloomovu taxonómiu, teóriu tvorby testových úloh a pod. Jednotliví členovia pedagogického klubu vyhľadávali umelecké prostriedky, analyzovali posolstvo diela a dobový kontext – spracovanie témy morálky, chamtivosti a moci; kompozíciu dramatického diela, aplikovali fázy vnútornej kompozície dramatického diela na dielo Hamlet. Analyzovali znaky renesančnej tragédie – fatalita, katarzia, typizácia postáv (čierno-biele postavy), riešenie otázky smrti a hľadanie zmyslu života. Členovia pedagogického klubu interpretovali iracionálny prvok: zjavenie ducha Hamletovho otca, analyzovali slávny hamletovský monológ, ľudské charaktery, využitie témy morálky, Divadlo v divadle. Interpretovali riešenie konfliktu Hamleta vo vzťahu k ženským postavám (matka a Ofélia), význam katarzie v tragédii Hamlet; analyzovali frazeologizmus: Niečo je zhnité v štáte Dánskom a aplikovali ho na dnešnú dobu;

vyhľadávali umelecké prostriedky a verbalizovať posolstvo pre súčasnú spoločnosť. Tvorili banku testových úloh na čitateľskú gramotnosť, úlohy si vzájomne komentovali a hodnotili.

Ukážky úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti:

1. Ktoré tvrdenie o ukážke neplatí:

Snád' skutočnosť to bola,

a možno púhy sen:

zabudli ruky na mňa,

keď svitnul biely deň.

A. Rýmová schéma je: 7A 6B 7A 6B - striedavý rým; ide o intimnú lyriku.

B. Ruky symbolizujú spomienku, dotyk, stratu.

C. Ide o osobnú (ľúbostnú) lyriku, v ukážke je prerývaný rým: 7A 6B 7C 6B

D. Okrem symbolizmu je v básni vplyv impresionizmu, pretože básnik využil vizuálny vnem.

Odpoveď: A

2. Ktorá výpoveď o ukážke je pravdivá:

Za búrlivej, tmavej noci

ja blúdil sám a sám,

závidel ronenie slz

tým čiernym nebesám.

A. V básni je využitý sylabický veršový systém, čo dokazuje striedanie rovnakého počtu slabík vo verši.

B. V ukážke sa nachádza symbol, epiteton, metafora, kontrast, prirovnanie.

C. Príroda navodzuje depresívne a melancholické naladenie lyrického subjektu, Vajanský tu využil presah, typický pre sylabotonický verš. systém.

D. Báseň má pochmúrny, dekadentný charakter; I. Krasko v ukážke zachytáva smútok opusteného lyrického subjektu.

Odpoveď: D

3. Ktoré tvrdenie o ukážke je pravdivé:

Pred chalúpkou zomierala
v mojich veršoch plakávala
mala môj sen i môj žiaľ
potom si ju pán boh vzal

A. R. Dilong tu opisuje žiaľ zo smrti sestry Haničky, využíva jednoduché gramatické rýmy.

B. Básnik – ako predstaviteľ Katolíckej moderny – využíva kresťanský motív a ľúbostný motív.

C. V. Beniak sa textom hlási k tradícii a dôsledne dodržiava 8-slabičný sylabický verš s pauzou uprostred.

Odpoveď: A

4. Identifikujte a charakterizujte uvedenú ukážku:

Až umriem raz, chcem umrieť v máji,
keď kvitne celý cintorín,
a chcem v ten kút, kde biele ruže
uzriem, keď oči otvorím.

A. V básni E. B. Lukáč vyjadruje tragický pocit života ; ruža je symbolom lásky.

B. Autorom je J. Smrek, hlavný predstaviteľ vitalizmu, opakovaním slov vytvára rytmus a melodickosť.

C. Smrť je zobrazená vitalisticky, cez bielu farbu; autorom je V. Beniak.

Odpoveď: B

5. Ktoré tvrdenie o ukážke je pravdivé:

Dnes milujem svoj Deň.

Noc miloval som včera.

Tak láskal som ju, v rukách sa mi chvela

a sľbovala sen.

A. J. Smrek v uvedenej ukážke vyjadruje vitalistické vnímanie života, snaží sa zachytiť prítomný okamih.

B. E. B. Lukáč v uvedenej ukážke prostredníctvom symbolu nového dňa vyjadruje nádej v lepšiu budúcnosť.

C. V ukážke je dodržané symbolistické heslo: hudba, najmä hudba!; obsahuje obkročný rým, prirovnanie, metaforu, personifikáciu, epiteton

Odpoveď: A

6. Ktoré tvrdenie o ukážke platí?

Položiť na stôl presné ako chlieb

alebo voda. Alebo

medzi prsty soli. To je báseň.

A. Autorom je M. Rúfus; využíva iróniu, pradox, nedopovedanosť, genitívnu metaforu, bás. skratku.

B. Básnik zápasiaci o hodnoty starého sveta sa navracia k tradícii, cez symboly: chlieb, voda a soľ naznačuje jednoduchosť a zároveň nevyhnutnosť toho, čo potrebujeme k životu; čo potrebujeme, aby bola báseň presná.

C. M. Válek v nasledujúcich veršoch cez intelektuálnu metaforu hľadá estetiku poézie.

Odpoveď: B

7. Ktoré tvrdenie o ukážke neplatí:

Prišiel som povedať pár vecí.

Holou vetou.

Nič viac, len svedok.

Slávy života.

A s tichou správou

o tom, aké je to

prejsť uchom ihly

zvaným prostota.

A. Rúfus opisuje svoj zápas o hodnoty starého sveta – jednoduchosť, chudobu, presnosť-pravdivosť.

B. Válek využíva v texte prirovnanie, paradox, symboly a metafory.

C. Básnik využíva biblický motív na zobrazenie svojho tragického údely – prejsť uchom ihly, čo je takmer nemožné.

Odpoveď: B

8. Písanie a čítanie možno vnímať ako zrkadlové pojmy, no koho ďalšieho prizval básnik do textu? Ako teda Rúfus vníma báseň?

Vysoko si nám, Bože, vysoko

položil stôl. Kým dočiahneme naň,

potíme krv a soľ z nás uteká.

Soľ, na ktorú nám často nezvýši.

Povýšili nás, Pane Ježiši.

Ach, áno, povýšili človeka.

O mieru kríža, čo ho neminie.

Dosť je tu stromov naň

i na kolísky.

Odpoveď: Boha, modôlitbu

9. Na základe uvedenej ukážky napíšte, o aký druh lyriky ide, aký motív a aký slohový postup dominuje:

Až teraz vidíš, aké sú sny hmatateľné.

Nervózne prsty televíznych antén prepichujú tmu,

dvojstupy nových domov klušú do dedín,

ráno je dusné ako tanečná sieň po bále,

jediná smutná vrana na nebi sa krúti ako nevtilátor,

tučné klasy zamdliievajú úžasom,

keď miestny rozhlas zachrípnuto volá: Pd'te žať, pod'te žať!

Odpoveď: osobná lyrika, motív domova, opisný slohový postup

10. Vpíšte z ukážky dve slová, ktoré symbolizujú podstatu života v básni Vrchári:

Vysoko si nám, Bože, vysoko

položil stôl. Kým dočiahneme naň,

potíme krv a soľ z nás uteká.

Soľ, na ktorú nám často nezvýši.

Odpoveď: krv, soľ

11. Vypíšte z textu 3 symboly „neľudskosti“, ktoré naznačujú nihilizmus M. Válka

A v božom oku sa zmráka.

V jeho sklenenom oku vševesmírna únava.

Storočie,

tvoja absolútna hlava

zlyháva!

Tvoj prázdny rukáv nad zástupmi,

tvoja zástava,

ó, tvoja neviditeľná a tajná ruka,

tá desí, tá zviera ako lis.

Odpoveď: sklenené oko, absolútna hlava, prázdny rukáv (neviditeľná ruka)

12. Vypíš z textu 2 symboly manipulácie

Tak už s tým prestaň, už je po jarmoku

a ty si sa predal za živa...

Bol si vždy oslík, ktorý beží v kufríku,

bol si vždy uzavretý,

bol si na kľúčik

a nesúc svoj náklad, bol si nesený,

lež iným smerom

Odpoveď: oslík v kufríku, byť na kľúčik

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Členovia pedagogického klubu interpretovali a analyzovali ukážky literárnych diel (prevažne povinných diel zo ŠVP), vyhľadávali umelecké prostriedky (metafory, personifikácie, prirovnania, symboly), kompozíciu, štylizáciu, jazyk, (lexiku), analyzovali spôsob spracovania témy, stvárnenie postáv, posolstvo diela... Vyhľadávali prvky humoru, komiky, moralizovanie. Interpretovali využitie biblických motívov a symbolov, zobrazenie charakterov postáv, typizáciu a idealizáciu pri zobrazení postáv.

Počas práce klubu vznikla bohatá diskusia o idealizovanom zobrazení a titanizme postavy Jánošíka v rozoberanom diele Smrť Jánošíkova a historickom románe Jánošík od M. Solčanskej, ktorý sme v rámci projektu o cenu René hodnotili. Jednotlivé činnosti klubu boli dobre naplánované, vhodné ukážky, na ktorých sa členovia pedagogického klubu zhodli, boli pripravené, preto sa podarilo efektívnejšie pracovať s textom a vytvoriť viac testových úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Najviac času však zabrala diskusia o vhodnosti náhrady povinného čítania (napr. Smrť Jánošíkova od J. Bottu) súčasnou interpretáciou Smrti Jánošíkovej prostredníctvom M. Kubovčíka na Baštrngu. Členovia klubu sa zhodli v tom, že podobné projekty môžu pozitívne motivovať žiakov, ale nemôžu nahradiť čítanie pôvodných textov. Počas práce klubu členovia nterpretovali a analyzovali ukážky J. Bottu z diela Smrť Jánošíkova, vyhľadávali umelecké prostriedky, symboly, analyzovali posolstvo diela, znaky sylabického veršového systému, titanizmus romantického hrdinu...

Vhodné ukážky, na ktorých sa členovia pedagogického klubu zhodli, sa podarilo prehrať

vdďaka učebnej pomôcke – Dramatická štvorka, ktorú členovia klubu využívajú aj vo vyučovacom procese a je v súlade so ŠVP. Počas práce klubu prebiehala diskusia o aktuálnosti posolstva intelektuálnych klaunov – Lasicu a Satinského v dnešnej dobe.

Členovia klubu interpretovali a analyzovali ukážky Lasicu a Satinského: Soirée, vyhľadávali umelecké prostriedky, charakterizovali kompozíciu diela, gagy, prvky humoru, grotesky, komiky, absurdity, využitie palimpsestu, ...

Počas práce klubu členovia interpretovali a analyzovali ukážky J. Palárika: Zmierenie alebo dobrodružstvo pri obžinkoch, vyhľadávali umelecké prostriedky, charakterizovali kompozíciu diela, prvky humoru, situačnej komiky... Analyzovali posolstvo diela – tému odnárrodnenia a vlastenectva, charakterizovali kompozíciu dramatického diela, typizáciu postáv, porovnávali romantické a realistické prvky.. Počas práce klubu prebiehala diskusia o spôsobe spracovania národnej témy – vlastenectve a pseudovlastenectve, jeho aktuálnosti v dnešnej dobe.

Členovia klubu interpretovali a analyzovali ukážky J. G. Tajovského: Statky - zmätky, vyhľadávali umelecké prostriedky, charakterizovali kompozíciu diela, prvky humoru, situačnej komiky... Analyzovali posolstvo diela – tému odnárrodnenia a vlastenectva, charakterizovali kompozíciu dramatického diela, typizáciu postáv, porovnávali romantické a realistické prvky.. Počas práce klubu prebiehala diskusia o postavení ženy v obd. realizmu a o aktuálnosti tejto témy v dnešnej dobe.

Počas práce klubu členovia interpretovali a analyzovali ukážky I. Bukovčana z diela Kým kohút nezaspieva, vyhľadávali umelecké prostriedky, charakterizovali kompozíciu diela, symboly, biblické prvky... Analyzovali posolstvo diela – tému vojny, charakterizovali kompozíciu dramatického diela, typizáciu postáv, zobrazenie charakteru v hraničnej situácii. Počas práce klubu prebiehala diskusia o spracovaní existenciálnych prvkov, hlavne hraničnej situácie v diele, členovia klubu navrhovali iné možné riešenia ukončenia drámy. Debatovali aj o aktuálnosti témy vojny v dnešnej dobe.

Členovia klubu interpretovali a analyzovali ukážky J. B. Moliera: Lakomec, vyhľadávali umelecké prostriedky, charakterizovali kompozíciu diela, expresivitu... Analyzovali posolstvo diela – tému majetku, charakterizovali kompozíciu dramatického diela, typizáciu postáv, zobrazenie charakteru, situačný humor a komiku. Počas práce klubu prebiehala diskusia o spracovaní témy lakomstva a jej aktuálnosti v dnešnej konzumnej a materialistickej spoločnosti.

Členovia klubu interpretovali a analyzovali ukážky Antigony od Sofokla, vyhľadávali

umelecké prostriedky, charakterizovali kompozíciu diela, fatalitu... Analyzovali posolstvo diela – tému autority, charakterizovali kompozíciu dramatického diela, typizáciu postáv, zobrazenie charakteru, katarziu. Počas práce klubu prebiehala diskusia o spracovaní témy morálky a autority, o generačnom vzťahu otca a syna, o hodnotách, ktoré utvárajú osobnosť človeka.

Členovia klubu interpretovali a analyzovali ukážky z Hamleta, vyhľadávali umelecké prostriedky, charakterizovali kompozíciu diela, fatalitu, katarziu... Počas práce klubu prebiehala diskusia o spracovaní témy morálky, chmty, moci, cti, zmysle života a smrti, o hodnotách, ktoré utvárajú osobnosť človeka.

Pri tvorbe testových úloh je potrebné zohľadňovať cieľové požiadavky na maturitnú skúšku a Bloomovu taxonómiu kognitívnych cieľov, validitu, reliabilitu, obťažnosť a citlivosť testov, je potrebné zamerať sa na presnú formuláciu v odpovedových hárkoch.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Anežka Richtariková
12. Dátum	16.6.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Pavol Petrovský
15. Dátum	16. 6. 2021
16. Podpis	